T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.11.2026
Sayı: 355

10/5047

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet okullarında velilerden kayıt, sınıf ve şube işlemleri ile okulun çeşitli ihtiyaçları gerekçe gösterilerek "bağış", "kayıt parası" veya farklı adlar altında ücret talep edildiğine ilişkin şikâyetlerin araştırılması, söz konusu uygulamaların eğitimde fırsat eşitliği üzerindeki etkilerinin ortaya konulması, devlet okullarının temel ihtiyaçlarının karşılanmasında yaşanan finansman sorunlarının incelenmesi ve velilerin ekonomik durumlarına bağlı olarak öğrenciler arasında ortaya çıkabilecek eşitsizliklerin önlenmesi amacıyla alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. **05.10.2026**

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

Nail Çiler Kocaeli

Süleyman Bülbül Aydın Mv.

Uğur Bayraktutan Artvin MV

Ayhan BARUT Adana MV

Sibel Suiçmez Trabzon M.V

İmit Özble İzmir Mv.

Özgür Erdem İNCESU Ardahan Mv.

İzmir Kordon Aydın

İZMİR KARASU SİVAS MV

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI

GENEL GEREKÇE

Eğitim, anayasal bir hak olup her bireyin eşit şekilde yararlanması gereken temel bir kamu hizmetidir. Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42'nci maddesinde, ilköğretimin kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu ve devlet okullarında parasız olduğu açıkça belirtilmektedir.

Aileler ekonomik koşulları ve tercihleri doğrultusunda çocuklarını özel ya da devlet okullarına gönderebilmektedir. Ancak çocuğunu ikamet ettiği bölgedeki devlet okuluna gönderen bir veli açısından eğitim hizmetinden yararlanmanın herhangi bir ödeme koşuluna bağlanması söz konusu olamaz. Buna rağmen devlet okullarında özellikle yeni eğitim öğretim yılı öncesinde ve kayıt dönemlerinde velilerden "bağış", "kayıt parası" veya farklı adlar altında ücret talep edildiğine ilişkin şikâyetler kamuoyuna yansımaya devam etmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı da 2026–2027 eğitim öğretim yılına ilişkin yayımladığı genelgede okul kayıtlarının elektronik ortamda otomatik olarak e-Okul üzerinden gerçekleştirildiğini, bu nedenle velilerden kayıt parası veya başka bir ad altında zorunlu ücret talep edilmesinin mümkün olmadığını açıklamıştır. Bakanlık, bu yöndeki şikâyetlerin takip edileceğini de belirtmiştir.

Mevzuat da bu konuda açıktır. Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği'ne göre veliler hiçbir şekilde bağış yapmaya zorlanamaz ve okul kayıt döneminde bağış ve yardım toplanamaz. Okul aile birlikleri gönüllülük esasına dayalı bağışları kabul edebilse de öğrenci kaydının veya eğitim hizmetinin herhangi bir ödeme şartına bağlanması mümkün değildir.

Ancak mevzuattaki açık hükümlere ve Bakanlığın açıklamalarına rağmen velilerin kayıt sırasında veya eğitim öğretim yılı içerisinde çeşitli gerekçelerle ödeme yapmak zorunda bırakıldıklarına ilişkin şikâyetlerin devam etmesi, uygulamanın kapsamının ve nedenlerinin araştırılmasını gerekli kılmaktadır.

Velilerden talep edilen söz konusu paraların okulun temizlik, bakım, onarım, güvenlik, kırtasiye ve benzeri ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla istendiği ifade edilmektedir. Devlet okullarının temel ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli kamu kaynağının ayrılıp ayrılmadığı, okullara aktarılan ödeneklerin hangi ihtiyaçları ne ölçüde karşıladığı ve okul yönetimlerinin neden velilerin maddi katkısına ihtiyaç duyduğu da araştırılması gereken başlıca konular arasındadır.

Devletin eğitim alanındaki mali sorumluluğunun bir kısmının doğrudan ya da dolaylı biçimde velilere yüklenmesi, ailelerin gelir durumuna göre farklı sonuçlar doğurmaktadır. Özellikle ekonomik sıkıntı yaşayan aileler açısından kayıt döneminde veya eğitim yılı içerisinde talep edilen ödemeler ciddi bir yük oluşturabilmektedir.

Daha da önemlisi, velilerden alınabilen bağış miktarının okulun bulunduğu bölgenin ekonomik koşullarına göre değişmesi devlet okulları arasındaki imkân farklılıklarını artırabilmektedir. Gelir düzeyi yüksek bölgelerdeki okullar velilerden daha fazla mali katkı sağlayabilirken, düşük gelirli bölgelerde bulunan okullar aynı kaynağa ulaşamayabilmektedir. Böyle bir yapı, öğrencilerin yararlandığı fiziki koşullar ve eğitim imkânları açısından farklılıkların büyümesine neden olabilmektedir.

Ayrıca bağışın gönüllü olması gerekirken velinin çocuğunun kaydının yapılmayacağı, istediği sınıfa veya şubeye yerleştirilmeyeceği ya da okul içerisinde farklı bir tutumla karşılaşacağı endişesi taşıması, gönüllülük ilkesini fiilen ortadan kaldırmaktadır. Bir ödemenin "bağış" adı

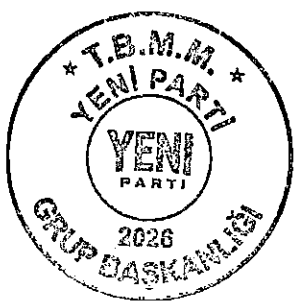
YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI

altında talep edilmesi, velinin kendisini ödeme yapmak zorunda hissettiği durumlarda uygulamanın niteliğini değiştirmemektedir.

Bu nedenle devlet okullarında velilerden kayıt parası, bağış veya farklı adlar altında ne ölçüde ücret talep edildiğinin, bu konuda Bakanlığa ve il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerine ulaşan şikâyetlerin sayısının, şikâyetler sonucunda gerçekleştirilen inceleme ve soruşturmaların, uygulanan idari yaptırımların ve okulların temel giderleri için ayrılan kamu kaynaklarının yeterliliğinin ortaya konulması gerekmektedir.

Eğitim hizmetinin öğrencinin ailesinin ekonomik gücüne bağlı olmaması, velilerin çocuklarının eğitim hakkından yararlanabilmek için ödeme yapmak zorunda hissetmemesi ve devlet okulları arasındaki imkân farklılıklarının azaltılması kamusal eğitimin temel gereklerinden biridir.

Bu kapsamda devlet okullarında velilerden "bağış", "kayıt parası" ve benzeri adlar altında talep edilen ücretlerin yaygınlığının ve nedenlerinin araştırılması, mevcut denetim mekanizmalarının etkinliğinin incelenmesi, okulların mali ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eğitimde fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi için alınması gereken idari ve yasal tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

355 Sayılı Meclis Araştırması

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	BÖLGESİ	İMZA
Hikmet Yalım HALICI	Isparta	
Seyit Torun	Ordu	
Suat Özçağdaş	İstanbul Mu	
Orhan Sümer	Adana Mu.	
Fahri Özkan	Kırklareli	
Mustafa Erdem	Antalya	
Uttu Gökmözer	Eskişehir	
Yunus Emre	İstanbul	

T.B.M.M. YENİ PARTİ YENİ PARTİ 2026 GRUP BAŞKANLIĞI